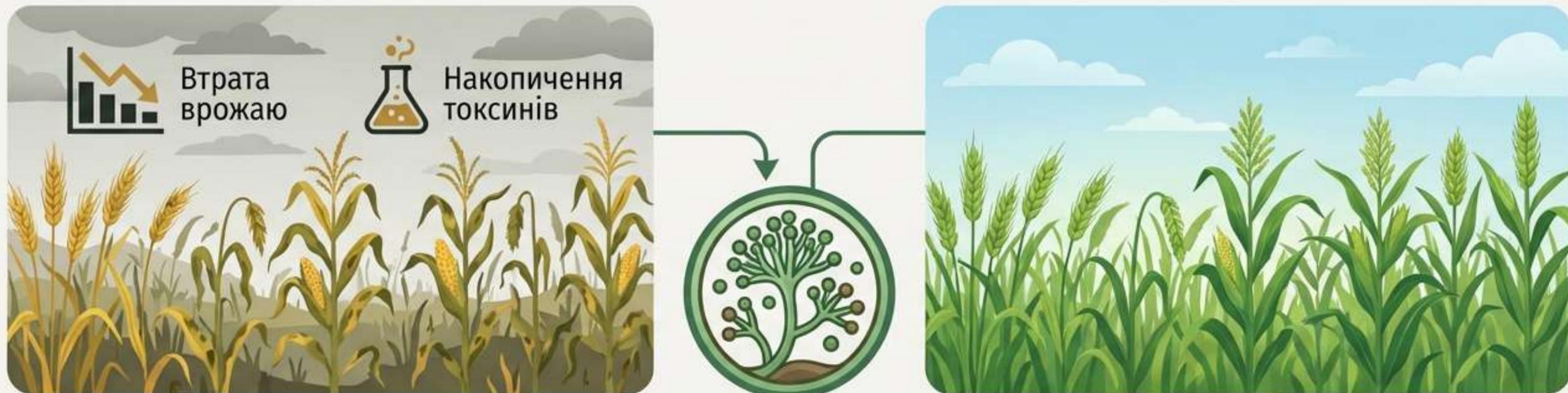

Триходерма: Подвійна Стратегія для Здоров'я Рослин

Fira Sans Прямий напад на патогени та системна підтримка росту.

Невидима битва за врожай: Виклики сучасного агросектору

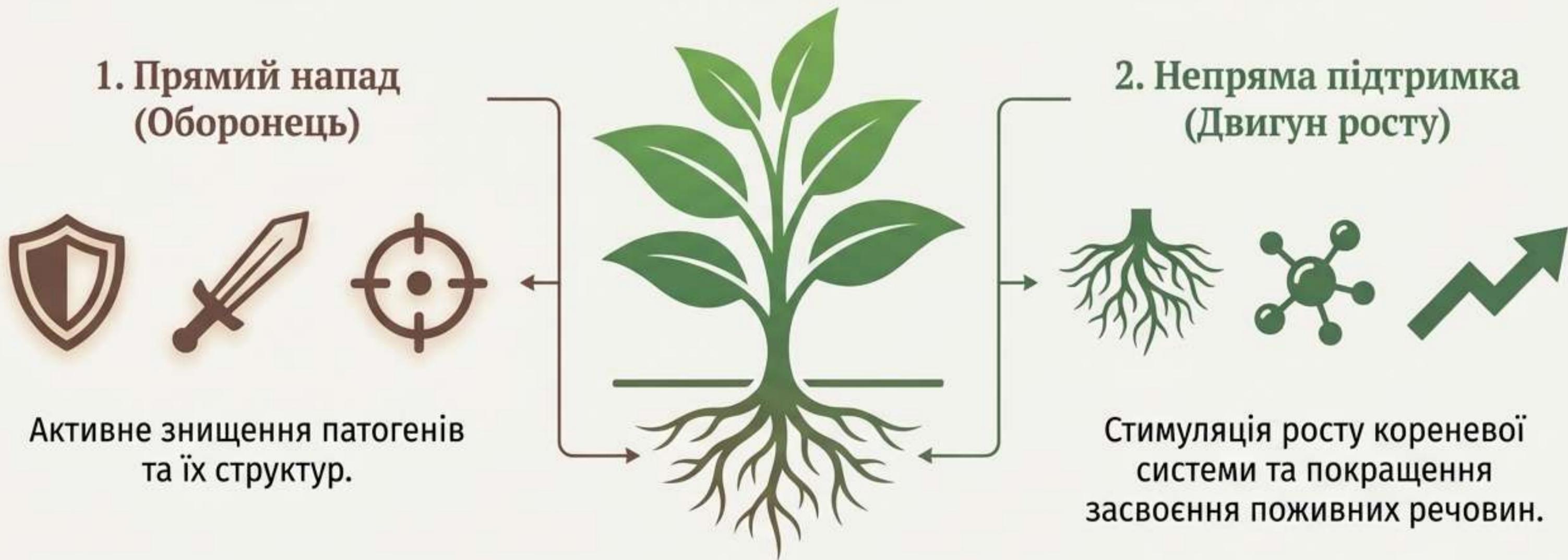

- **Проблема:** Біотичні стреси (гриби, бактерії, віруси) спричиняють **втрати врожаю до 31–42%**.
- **Недоліки хімії:** Традиційні фунгіциди призводять до накопичення токсинів у екосистемі та розвитку резистентних штамів патогенів (напр., *Phytophthora infestans* до металаксилу).

- **Біологічне рішення:** *Trichoderma* — це екологічно безпечний, ефективний та економічний агент біоконтролю. На її основі створено з її основі створено понад **60%** сучасних біофунгіцидів у світі.

Два фронти, одна мета: Комплексний захист і стимуляція

Trichoderma застосовує подвійну стратегію, діючи одночасно у двох напрямках:

Дію *Trichoderma* можна порівняти з роботою **комплексної системи безпеки та персонального тренера**: вона не лише фізично усуває «зловмисників», але й постійно «тренує» імунну систему рослини.

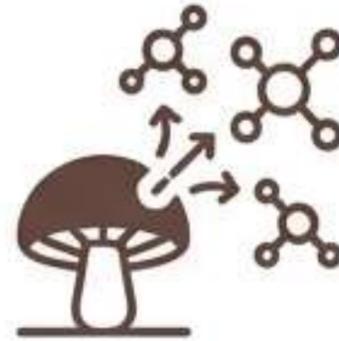
Фронт 1: Три ключові тактики прямого нападу на патогени

Trichoderma використовує три основні механізми для прямого придушення фітопатогенних грибів у ризосфері. Кожен з них є унікальним, але разом вони створюють потужний захисний бар'єр.

Мікопаразитизм

Пряма атака та руйнування інших грибів.

Антибіоз

«Хімічна війна» за допомогою біоактивних сполук.

Конкуренція

Боротьба за життєво важливі ресурси та простір.

Тактика 1: Мікопаразитизм

Пряме полювання на патогени

Це складний, багатоетапний процес прямого антагонізму, що включає розпізнавання, фізичний контакт та ферментативну атаку.

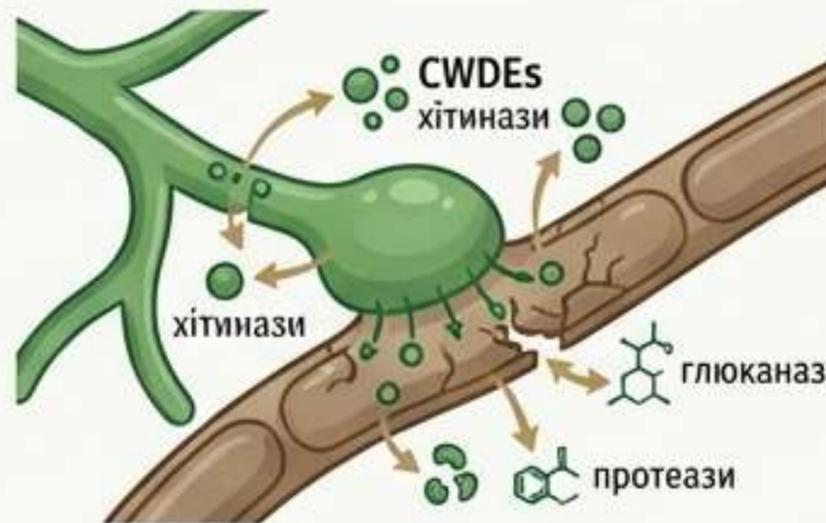
1. Розпізнавання

Trichoderma ідентифікує патоген за хімічними сигналами.

2. Обплітання та прикріплення

2. Гіфи обплітають патоген і формують апресорії для проникнення.

3. Ферментативна атака

Виділяються ферменти, що руйнують клітинну стінку (CWDEs).

4. Лізис

Клітинна стінка патогена розчиняється, що призводить до його загибелі.

Тактика 2: Антибіоз — Арсенал біоактивних сполук

Trichoderma синтезує та виділяє низькомолекулярні сполуки, які пригнічують або вбивають конкурентні мікроорганізми.

> **180 видів**

ідентифіковано вторинних метаболітів

Основні класи сполук:

- **Пептайболи:** (напр., трихоконін VI) формують іонні канали в мембранах патогенів.
- **Полікетиди:** Мають сильну антимікробну дію.
- **Терпени:** (напр., віридин) інгібують ріст грибів.

Ключові приклади: Гліотоксин, гарціанова кислота.

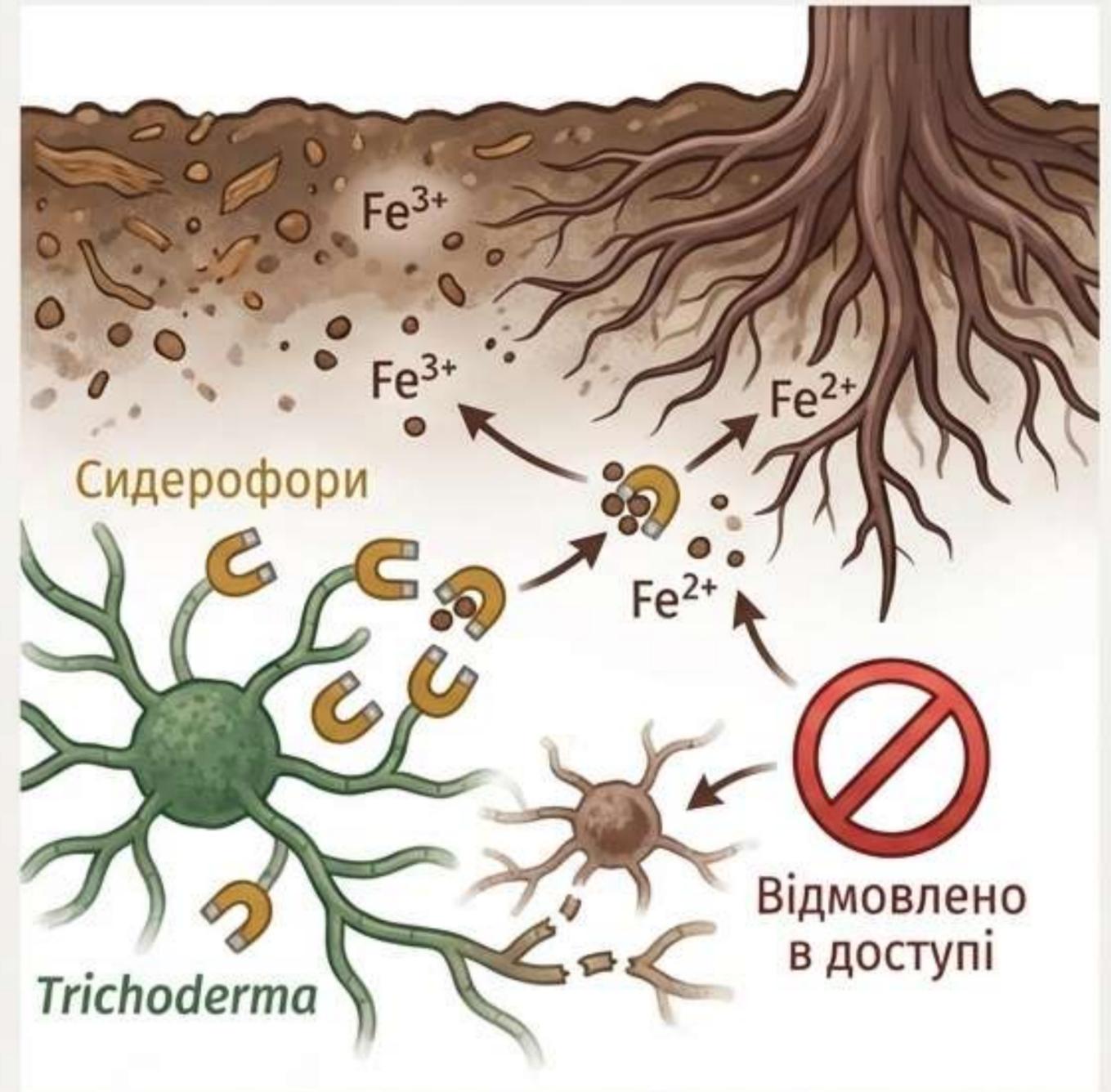
Тактика 3: Конкуренція — Боротьба за ресурси та простір

Будучи швидким колонізатором, *Trichoderma* ефективно випереджає патогени у боротьбі за ключові ресурси:

- **Поживні речовини:** Ефективніше поглинає вуглець (C) та азот (N) з ризосфери.
- **Ключовий елемент — Залізо (Fe):** *Trichoderma* виділяє **сидерофори** — спеціальні молекули, що хелатують (зв'язують) нерозчинне залізо (Fe^{3+}) у ґрунті.

Подвійний ефект сидерофорів:

1. Перетворюють Fe^{3+} у розчинну форму (Fe^{2+}), роблячи його доступним для рослини.
2. Позбавляють патогени доступу до заліза, обмежуючи їхній ріст.

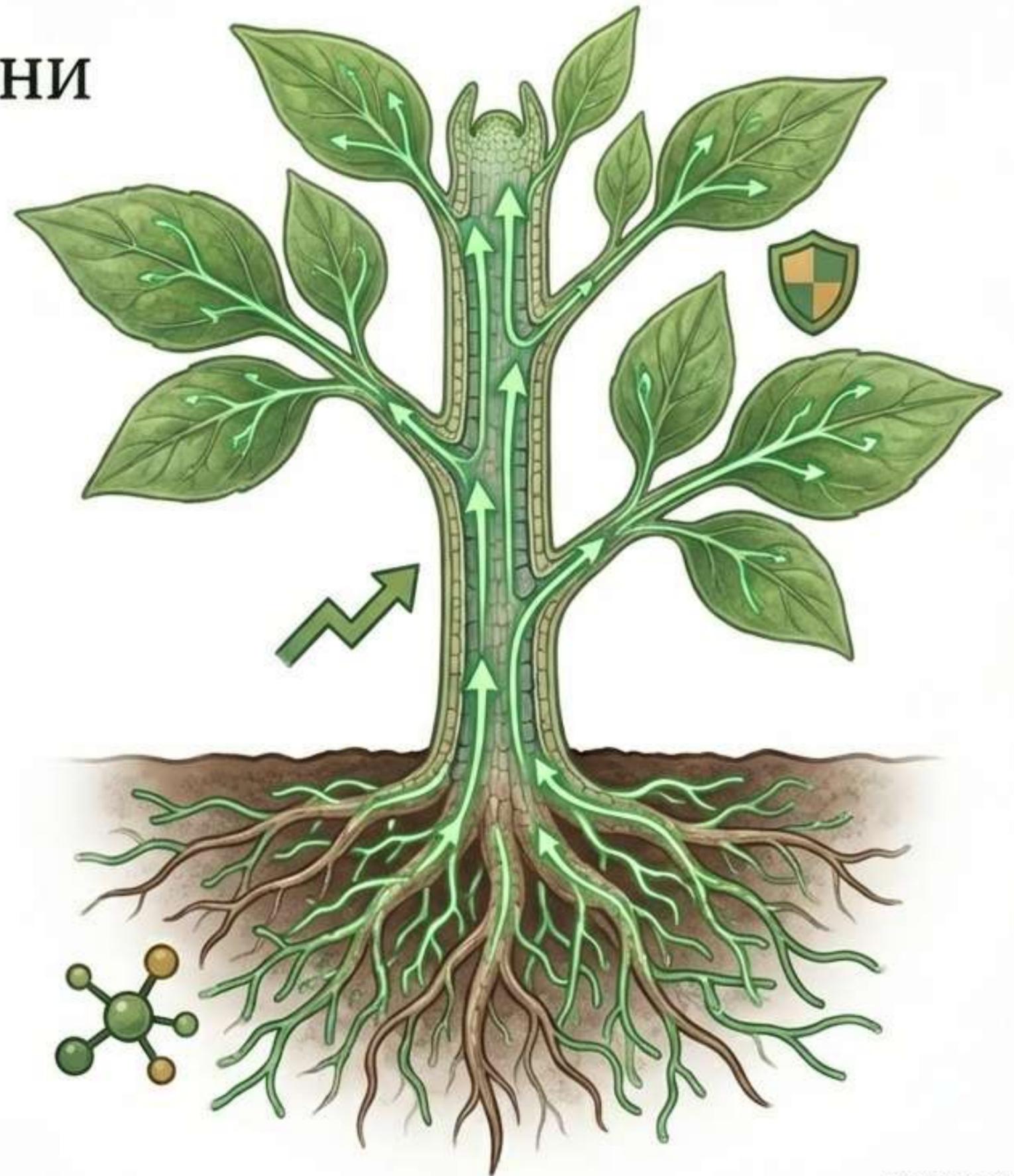

Фронт 2: Зміцнення зсередини

Посилення потенціалу рослини

Окрім прямої боротьби з патогенами, *Trichoderma* діє як симбіонт, що системно покращує здоров'я та стійкість рослини-господаря. Ця непряма підтримка є основою для довготривалого захисту.

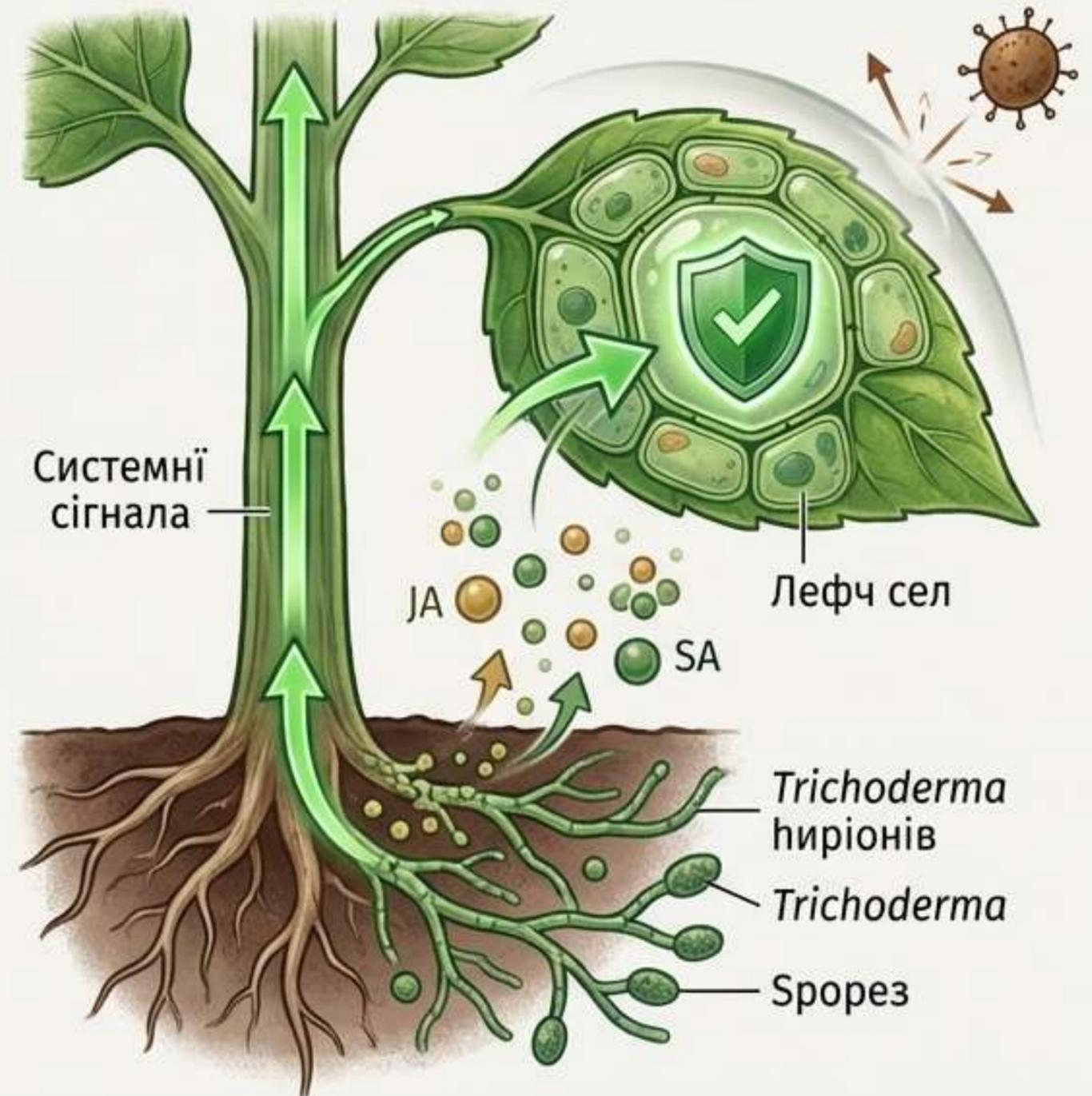
- Індукція системної стійкості
- Стимуляція росту та розвитку
- Покращення поглинання поживних речовин
- Підвищення толерантності до абіотичних стресів

Механізм 1: Індукція системної стійкості — «Вакцинація» рослини

Колонізація коренів грибом *Trichoderma* запускає власні захисні механізми рослини, роблячи її готовою до майбутніх загроз.

- **Активація імунних шляхів:** Запускаються каскади реакцій, відомі як **індукована системна стійкість (ISR)** та **системна набута стійкість (SAR)**.
- **Сигнальні молекули:** Процес регулюється фітогормонами, такими як жасмонова кислота (JA), саліцилова кислота (SA) та етилен.
- **Результат:** Рослина накопичує захисні сполуки (PR-білки, фітоалексини) і здатна швидше та сильніше реагувати на атаку патогенів.

Механізм 2: Стимуляція росту — Побудова сильнішої та більшої рослини

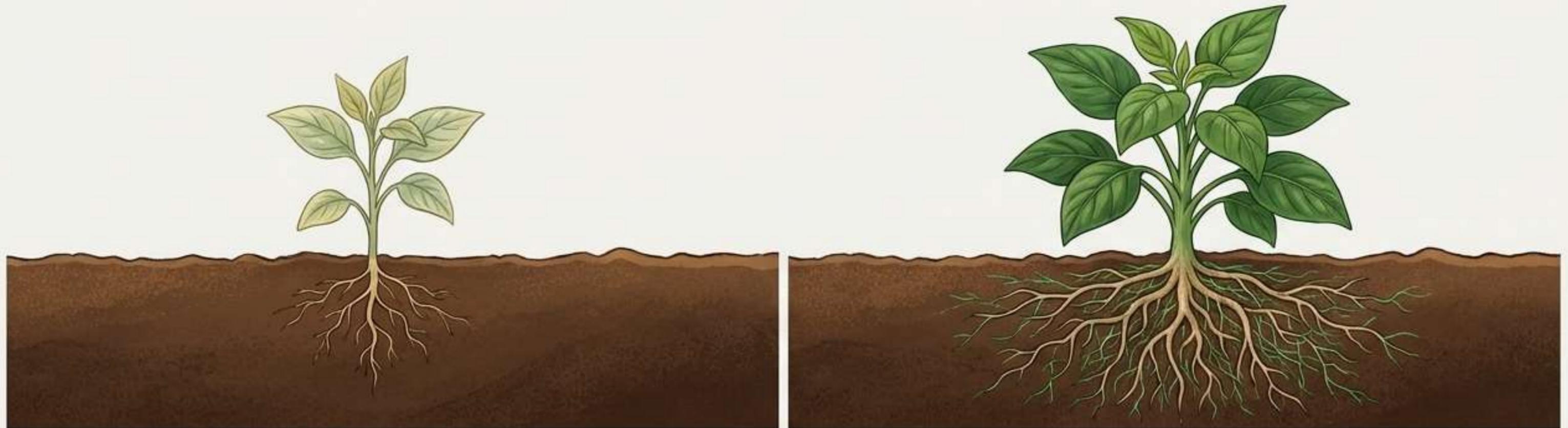
Trichoderma безпосередньо впливає на архітектуру та біомасу рослини.

Вплив на морфологію:

- Збільшення довжини коренів та пагонів.
- Стимуляція розвитку бічних коренів.
- Збільшення площі листя та біомаси.

Біохімічна основа:

- Синтез ауксино-подібних сполук.
- Виробництво ферменту **swollenin** для розширення клітинних стінок коренів.

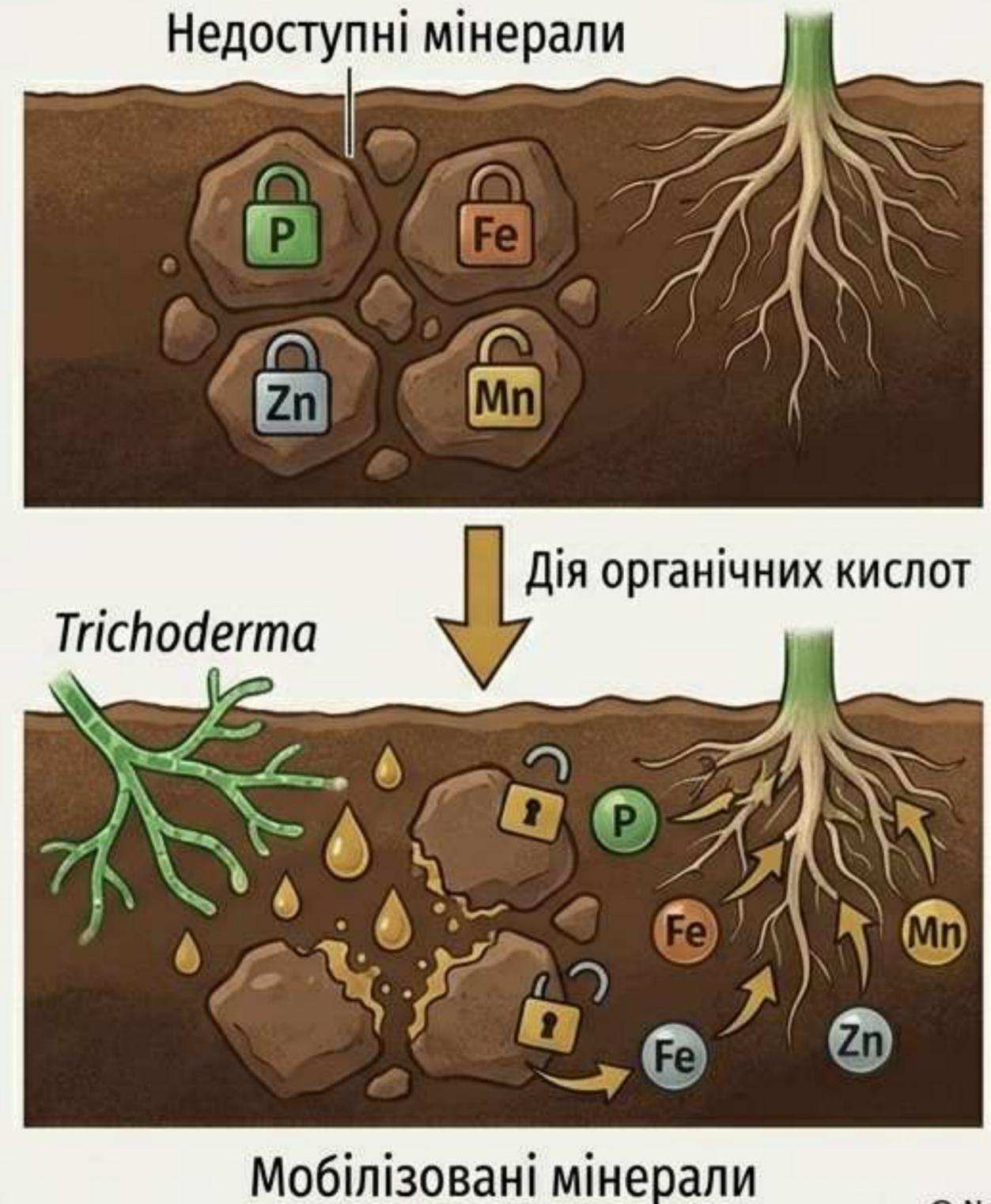
Контроль

З обробкою *Trichoderma*

Механізм 3: Покращення живлення — Розблокування ґрунтових ресурсів

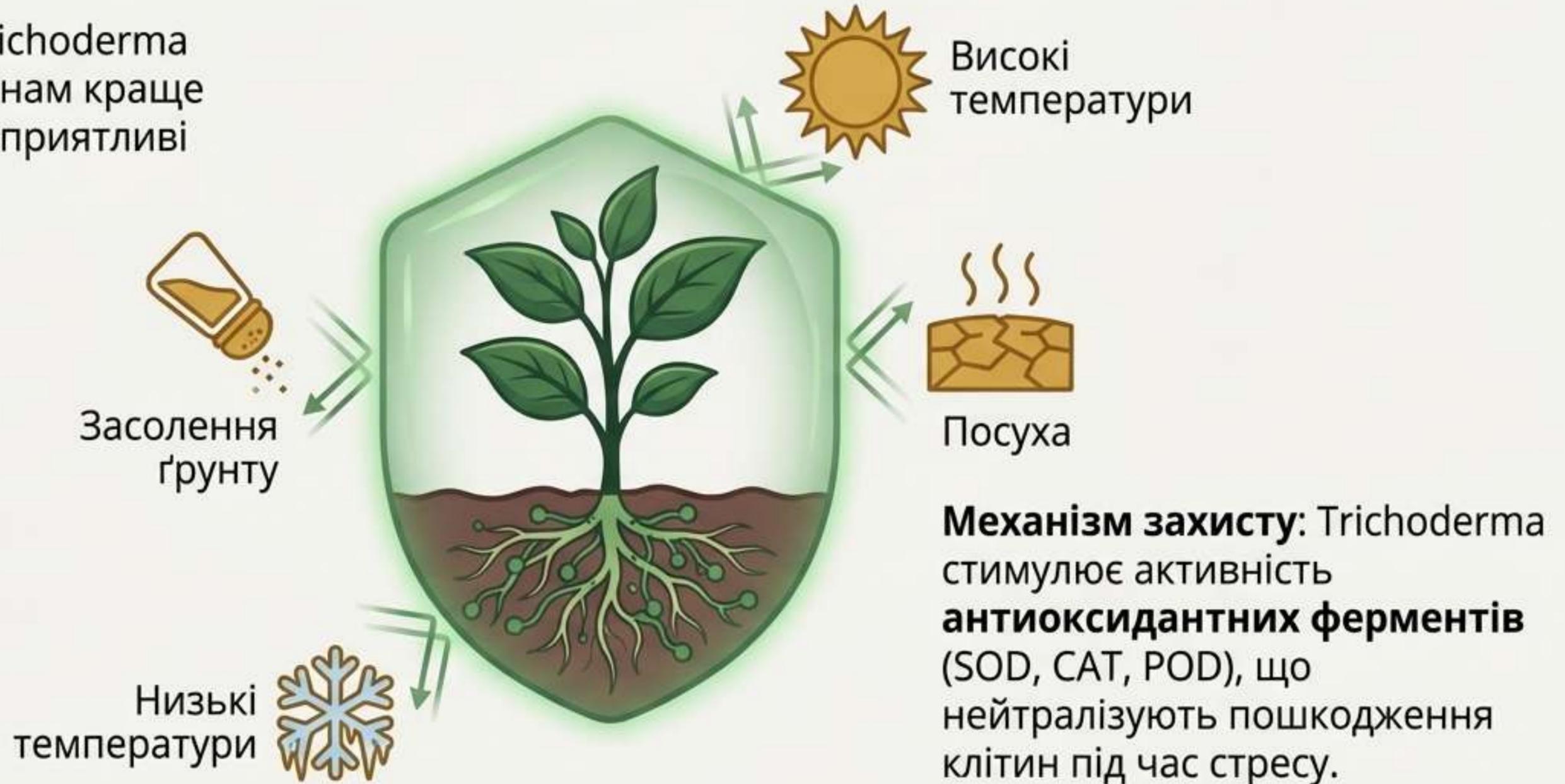
Багато поживних речовин у ґрунті знаходяться у формах, недоступних для рослин. *Trichoderma* змінює хімію ризосфери, щоб мобілізувати їх.

- **Секреція органічних кислот:** Гриб виділяє глюконову, лимонну та фумарову кислоти.
- **Зниження рН:** Ці кислоти локально знижують рН ґрунту.
- **Розчинення мінералів:** Це сприяє переходу в доступну форму ключових елементів:
  - Фосфор (P)
  - Залізо (Fe)
  - Цинк (Zn)
  - Марганець (Mn)

Механізм 4: Толерантність до стресу — Підвищення стійкості до негараздів

Партнерство з *Trichoderma* допомагає рослинам краще витримувати несприятливі умови.

Синергія: Коли ціле більше, ніж сума його частин

«Напад» та «Підтримка» — це не окремі процеси, а взаємопов'язані компоненти єдиної стратегії.

Результат: Цей синергетичний ефект створює надзвичайно стійку та високопродуктивну агроecosystemу.

За межами поля: Багатогранний талант *Trichoderma*

Унікальні метаболічні властивості *Trichoderma* роблять її цінною у багатьох галузях, окрім захисту рослин.

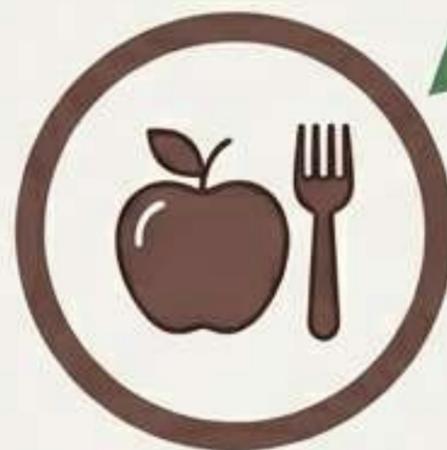
Біоремедіація

Розкладання пестицидів та забруднювачів.

Промислові ферменти

Виробництво целюлаз для біопалива та текстилю.

Харчова промисловість

Виробництво ароматизаторів та добавок.

Гігієна

Мутаназа у зубних пастах для запобігання нальоту.

Триходерма: Не просто біоконтроль, а цілісний партнер рослини

Сила *Trichoderma* полягає не в одному механізмі, а в її унікальній здатності вести боротьбу на двох фронтах одночасно: агресивно знищувати загрози та системно зміцнювати саму рослину. Цей подвійний підхід робить її незамінним інструментом для побудови сталого та продуктивного сільського господарства майбутнього.